

Istoricul Alianței Evanghelice

Odată cu evenimentele revoluționare din decembrie 1989 și prăbușirea regimului comunist în România, viața cultelor a luat o altă înfățișare. Vremurile de libertate și democrație, precum și deschiderea granițelor țării, au produs o creștere explozivă a numărului de credincioși și de biserici. Deschiderea granițelor a însemnat și tiruri întregi cu ajutoare, Biblii și literatură creștină. Statistic, se poate aprecia că a apărut câte o biserică la fiecare două zile, România fiind de asemenea și țara din blocul sovietic cu cea mai mare diasporă religioasă din lume⁶.

Predecesoarele Alianței

Alianța Evanghelică nu este un fapt singular în spațiul evanghelic românesc. Deși în interbelic nu au existat încercări de apropiere între culte, dat fiind faptul că spiritul epocii nici nu permitea acest lucru, au existat încercări de colaborare a cultelor în regimul comunist, dar acestea s-au făcut la demersul și sub apanajul statului.

Prima formă de colaborare a apărut în 1950 când s-a format **Federația Reprezentativă a Cultelor Evanghelice**, în care intrau bapțiștii, adventiștii de ziua a șaptea, creștinii după Evanghelie (cu ambele ramuri) și pentecostalii. Articolul 10 din Statutul Federației prevedea ca în conducere să fie cinci delegați bapțiști, trei adventiști, doi creștini după Evanghelie și doi pentecostali⁷.

⁶ Idem, *Culte neoprotestante în statul socialist*, Editura Sitech, Craiova, 2012, p. 119.

⁷ ***, *Statutul de organizare și funcționare al Federației Reprezentative a Cultelor Evanghelice Recunoscute din Republica Populară Română*, în vol. *Legea și Statutele cultelor religioase din Republica Populară Română*, Editura Ministerului Cultelor, București, 1951, p. 389.

Numărul de delegați era proporțional cu numărul de membrii la acea vreme. Președintele era desemnat prin rotația cultelor la conducere, la fiecare șase luni. Deși modelul era luat de la Moscova, această structură impusă de autorități nu a durat decât câțiva ani⁸. În fapt aceasta poate fi numită pe drept ca precursora a Alianței Evanghelice.

O nouă încercare de cooperare, a fost în epoca Ceaușescu prin **Consiliul Consultativ al Cultelor**, unde erau înglobate toate cultele religioase legale din Republica Socialistă România, în număr de paisprezece, fiind reprezentate prin conducerea acestora. Conducerea acestui Consiliu era asigurată de președintele Departamentului Cultelor, care-n același timp era și membru al Partidului Comunist Român. Ideea i-a aparținut lui Ceaușescu în anii '70 când dorea să simuleze democratizarea Partidului Comunist și-a României⁹. Însă, acest Consiliu, care practic îi implica tot mai mult pe liderii cultelor în activități străine de cele religioase, nu a funcționat niciodată¹⁰.

⁸ Nu s-a identificat încă vreun document de încetare a funcționării ei, de aceea deducem că pur și simplu autoritățile comuniste au abandonat proiectul. Vezi pe larg Alexa Popovici, *Istoria Bapțiștilor din România (1856-1989)*, ediție revizuită, Editura Făclia, Oradea, 2007, pp. 719-720; Marius Silveșan, *Bisericile Creștine Baptiste din România între persecuție, acomodare și rezistență (1948-1965)*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2012, pp. 267-269; Vasiliță Croitor, *Răscumpărarea memoriei. Cultul Penticostal în perioada comunistă*, Editura Succeed Publishing, Medgidia, 2010, p. 37; Gheorghe Modoran, *Biserica prin pustiul roșu. Rezistență și compromis în adventismul din România în perioada comunistă (1944-1965)*, vol. 1, Editura Viață și Sănătate, București, 2013, pp. 46-47; Bogdan Emanuel Răduț, *Statul și Biserica în România comunistă. Între demnitate și compromis*, Editura Sitech, Craiova, 2010, p. 59; Idem, *Culte neoprotestante în statul socialist*, p. 77.

⁹ ***, *Decretul nr. 334/1970 privind organizarea și funcționarea Departamentului Cultelor*, în „Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România”, nr. 193/15 august 1970, art.21-24.

¹⁰ Bogdan Emanuel Răduț, *Culte neoprotestante în statul socialist*, p. 77. Acest Consiliu nu este același cu cel existent astăzi, la inițiativa Patriarhiei Române.

Contextul creării Alianței

Revoluția din decembrie 1989 a fost impusul care a dat cultelor evanghelice din România o nouă dinamică. La finalul aceluși an, a avut loc la Oradea un consiliu al Uniunii Baptiste. Unul dintre participanții la acest consiliu, Vasile Taloș, rememorează:

În data de 27 decembrie 1989¹¹ am fost invitat la întâlnirea Comitetului Uniunii Baptiste, care a avut loc la Oradea și la care s-a decis formarea Comisiei de Reorganizare a Cultului Creștin Baptist din România, cu următoarea componență: Vasile Alexandru Taloș, președinte, și Paul Negruț, secretar.

În acea întâlnire, am propus Comitetului Uniunii Baptiste să adresăm în numele bisericilor baptiste din România, un apel către celelalte culte evanghelice din țară pentru constituirea unei alianțe. Comitetul Uniunii Baptiste a fost de acord în unanimitate și a hotărât ca acest demers să fie făcut de Comisia de Organizare a Cultului Baptist, respectiv de către pastorii Vasile Alexandru Taloș și Paul Negruț.¹²

Procesul Verbal al amintitei întâlniri, consemnează înființarea Comisiei de Reorganizare a Cultului Baptist¹³, care avea patru obiective, cel de-al patrulea fiind:

Apel pentru constituirea Asociației Naționale a Creștinilor Evanghelici care va avea ca scop:

- renașterea spirituală
- respectarea drepturilor religioase.

Această asociație nu are caracter de partid politic.¹⁴

Comisia era subordonată Comitetului Uniunii Baptiste, care urma să fie informat de lucrările ei.

Dorința Uniunii Baptiste, pentru o asociație ca cea de mai sus,

¹¹ Data exactă este 29 decembrie 1989.

¹² Corespondență electronică Vasile Alexandru Taloș – Bogdan Emanuel Răduț, 22 iulie 2014.

¹³ Comisia era formată din cinci persoane: Vasile Taloș (președinte), Paul Negruț (secretar), Virgil Păun, Nicolae Gheorghită și Ernst Vereș (membrii). Arhiva Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste din România (AUBCBR), Dosar Comitetul Uniunii Procese Verbale (1988-1991), Proces Verbal nr. 9/1989, f. 3.

¹⁴ *Ibidem*, f. 2.

nu este același lucru cu Alianța Evanghelică. O alianță a cultelor era posibilă doar cu concursul celorlalte culte și nu se putea face sub patronajul unuia anume.

În ianuarie 1990 sosește în țară Iosif Țon, care era stabilit la Portland, Statele Unite. La București, acesta se întâlnește cu reprezentanți de seamă de la cele trei culte evanghelice și le propune crearea unei Alianțe:

În ianuarie 1990, la prima revenire din exil, m-am întâlnit cu Silviu Cioată (Creștin după Evanghelie), Vasile Talos (Baptist) și Emil Bulgăr (Penticostal) și, printre altele, le-am vorbit despre nevoia de a ne asocia și noi după modelul din Anglia și Statele Unite. Ei au fost de acord, și am stabilit că atunci când voi veni a doua oară în țară, ei să organizeze o întâlnire a unor conducători din toate cultele și grupările evanghelice.¹⁵

Propunerea lui Iosif Țon venea pe fondul posibilității cultelor evanghelice de a se uni în proiecte comune, în același timp păstrându-și identitatea. Această posibilitate era înlesnită de libertatea religioasă, venită după ateismul comunist. Putem considera că „patentul” Alianței Evanghelice îi aparține lui Iosif Țon, datorită faptului că acesta a venit cu modelul Alianțelor Evanghelice din Anglia și Statele Unite, model care-i era familiar. Așadar, modelul Alianței nu este unul românesc, ci adaptat la situația evanghelicilor din România.

Fondarea Alianței

Întâlnirea solicitată de Iosif Țon cu reprezentanții cultelor, a avut loc pe **13 martie 1990**, la Biserica Creștină Baptistă „Sfânta Treime” din Str. Prof. Iuliu Valaori nr. 20, prilej cu care s-a constituit Alianța Evanghelică din România. Din punct de vedere istoric, nu putem vorbi despre Alianță înainte de această dată.

Grupul de inițiativă a fost format din 55 de persoane, din

¹⁵ Iosif Țon, *Ce este și cum a început Alianța Evanghelică din România*, manuscris trimis autorului, p. 1.

cadrul cultelor baptist (Paul Negruț, Iosif Ștefănuți, Dan Boingeanu, Nicolae Mânzat, Mihai Mihuț, Badea Pavel, Mihai Gongola, Iosif Morcan, Vasile Taloș), creștin după Evanghelie (Silviu Cioată, Mircea Cioată, Mihai Ciopașiu, Ioan Achim, David Ciucur, Eugen Szabo, Ioan Pancencu, Petre Ursache, Fritsch Wilhelm) și pentecostal (Emil Bulgăr, Florin Mudura, Ioan Gurău, Marinel Mesaroș, Teodor Ciuciui, Trandafir Șandru, Constantin Caraman, Cristian Vasile Roske, Ioan Beltec, Valer Brâncoveanu, Vasile Luca, Costel Manolescu, Leon Belțic, Vasile Pârvan, Virgil Poruț), cărora li s-au alăturat Biserica Evanghelică Română (Gheorghe Petreanu, Ioan Dorobanțu, Constantin Stănculescu, Ilie Voiculescu, Eugeniu Olteanu, Ion Plăieșu, Daniel Miu, Petre Miu, Ion Dumitrescu, Mircea Iorgulescu, Petre Papuc, Ion Mihai, Nicolae Miron, Gheorghe Dragoman), credincioși din mișcarea cu caracter evanghelic „Oastea Domnului” (Constantin Tudose, Iordache Spulber, Ioan Beg, Aurel Bocăneală, Cezar Câmpeanu, Matei Costache, Constantin Postică) și pastorul Bisericii Lutherane Evanghelice din București (Nicolae Danciu). Din partea Societății Misionare Române a participat Iosif Țon. Pe lângă aceștia, au mai fost prezenți Liviu Țiplea și Cornel Pleșa¹⁶.

În deschidere, Silviu Cioată a citit Psalmul 27, după care a urmat un moment de rugăciune. S-a făcut o trecere în revistă a celor prezenți și s-a ales un **Birou de zi**, compus din Vasile Taloș (președinte), Emil Bulgăr (vicepreședinte), Ioan Achim (secretar de zi) și Constantin Postică (secretar adjunct de zi).

Ca secretar de zi, Ioan Achim citește propunerea de crez comun, iar după dezbateri și îmbunătățiri este acceptat în

¹⁶ Arhiva Alianței Evanghelice din România (AAER), Participanții la adunarea de înființare a Alianței Evanghelice din România, 13 martie 1990, București, ff. 1-3.

unanimitate¹⁷. Apoi s-a discutat și aprobat în unanimitate Statutul,

¹⁷ AAER, Proces-Verbal, 13 martie 1990, București, f. 1. Modelul de crez a fost adus de Iosif Țon, care memorează: „Pentru aceasta am venit pregătit cu traducerea în limba română a textului mărturisirii de credință a Alianței Evanghelice și a Asociației Naționale a Evanghelicilor din USA. Am stabilit că le vom citi împreună, articol după articol și că vom discuta fiecare articol ca să vedem dacă credem și noi ca ei. În cazul în care vom descoperi că avem același crez, vom formula articolul cum ni se pare la toți mai potrivit în limba română, ca la sfârșit să avem mărturisirea noastră de credință comună. În cazul în care vom descoperi că între noi înșine avem diferențe de crez, nu vom discuta care dintre noi are dreptate, ci doar vom nota pe tablă care sunt aceste deosebiri. Până la urmă (după aproximativ cinci ore de discuții), pe tablă au apărut trei deosebiri pe care le avem între noi: 1. În problema darurilor Duhului Sfânt, unii cred că ele sunt toate date și astăzi (așa cred penticostalii); iar unii cred că darurile miraculoase, cum ar fi vorbirea în limbi, proorocia, etc., au încetat să mai fie date odată cu încheierea scrierii Noului Testament (așa cred bapțiștii și creștinii după Evanghelie). 2. În problema slujitorilor Bisericii, unii cred că Bisericile au slujitori care trebuie să fie ordinați (așa cred bapțiștii și penticostalii), iar alții nu cred că este necesară ordinarea (așa cred creștinii după Evanghelie). 3. În problema celei de a doua veniri a Domnului Isus, toți credem că El va reveni așa cum a plecat, adică în trup uman. Dar ne deosebim cu privire la ce se va întâmpla când El va veni pe norii cerului și cei credincioși vor fi răpiți ca să-L întâmpine în văzduh: unii cred că atunci va avea loc și învierea tuturor oamenilor și că Domnul Isus va face judecata de pe urmă și va începe veșnicia (așa cred bapțiștii), iar alții cred că Domnul Isus va coborî pe pământ la Ierusalim și va începe domnia Lui de o mie de ani (așa cred creștinii după Evanghelie și penticostalii). După aproximativ cinci ore de discuții am stabilit tot ce credem la fel și am cuprins toate acestea în proiectul nostru de mărturisire de credință. Pe tablă au rămas cele trei puncte unde nu suntem de acord și ne-am uitat la ele și eu am exclamat: Iată, fraților, lucrurile care ne despart! La care, un frate în vârstă a exclamat: «Numai atâtea!» La care eu am confirmat: «Da, numai atâtea». Și fratele a adăugat că el era convins că deosebirile sunt mult mai multe și mai mari! Ajunși la acest punct, le-am spus fraților: În lumina faptului că avem atâtea articole de crez în comun și că numai atâtea ne despart, trebuie să răspundem acum la două întrebări: Prima întrebare: «Ne putem recunoaște între noi ca fiind copii ai lui Dumnezeu și frați în Domnul?». Răspunsul a fost un unanim și hotărât: «Da!». A doua întrebare: «Ne putem asocia ca să facem împreună lucrări pe care le vom hotărî de comun acord?». Răspunsul a fost iarăși un «Da!» hotărât.” Iosif Țon, *Ce este și cum a început Alianța Evanghelică din România*, pp. 2-3. Mărturia acestuia este adevărată și de Ioan Achim, secretarul de zi al întâlnirii, într-o discuție telefonică cu autorul.

ce urma să fie înregistrat la Tribunal, nu înainte de 5 aprilie, timp în care fiecare cult urma să trimită o adeziune scrisă¹⁸.

S-a stabilit și-un **Comitet Executiv Provizoriu al Alianței**, compus din: Vasile Talos (președinte), Emil Bulgăr (vicepreședinte), Silviu Cioată (secretar), Petre Miu (secretar adjunct), Nicolae Danciu (casier), Constantin Tudose (membru) și Aurel Bocăneală (membru). Sediul provizoriu al Alianței era la Biserica „Sfânta Treime”¹⁹.

După această întâlnire s-au făcut demersuri pentru legalizarea Alianței conform prevederilor legislației române. Prin **Sentința nr. 937**, emisă de Judecătoria Sectorului I București, în 26 martie 1990, Alianței Evanghelice din România i s-a acordat personalitate juridică, cu sediul în str. Prof. Iuliu Valaori nr. 20, sector 3, București²⁰.

În urma înființării, Alianța Evanghelică din România s-a afiliat la Federația Mondială Evanghelică (World Evangelical Fellowship)²¹ și Federația Evanghelică Europeană²², fapt prevăzut și-n statut.

¹⁸ AAER, Proces-Verbal, 13 martie 1990, București, f. 2.

¹⁹ *Ibidem*, f. 3.

²⁰ AAER, Judecătoria Sectorului I București, Sentința nr. 937/26 martie 1990, f. 1. Din 2011 sediul Alianței Evanghelice din România este în șoseaua Andronache nr. 60 A, sector 2, București (în locația Uniunii Bisericilor Creștine după Evanghelie din România).

²¹ European Evangelical Alliance. Datează din 1950. Sediul se află la Driebergen, Olanda. Reunește Alianțele naționale europene cât și misiuni paneuropene. Își are originile în Alianța Evanghelică Mondială, fondată în 1846, fiind de fapt secțiunea europeană a acesteia.

²² World Evangelical Alliance. Datează din 1846. Sediul se află la New York, SUA. Reunește 129 de Alianțe naționale și 104 membrii asociați, ce însumează peste 600 de milioane de credincioși evanghelici. În perioada 1951-2001 s-a numit World Evangelical Fellowship

Evoluția Alianței

După constituirea și înregistrarea Alianței Evanghelice din România a avut loc și **primul Congres**, cu motto-ul „**Toți sunteți una în Cristos Isus**” (Galateni 3:28). Acesta s-a ținut timp de trei zile la Sala Palatului din București, **19-21 octombrie 1990**²³, unde au participat cca. 4.500 de persoane²⁴.

În pregătirea Congresului au fost realizate, la Monetăria Statului, 5.000 de insigne cu emblema și cuvintele „Alianța Evanghelică din România”.

În ziua de 21 octombrie, a avut loc și alegerea prin vot deschis a **Comitetului Executiv**, pentru următorii patru ani, format din Paul Negruț (președinte)²⁵, Emil Bulgăr (vicepreședinte), Silviu Cioată (secretar general), Iosif Ștefănuți (secretar general adjunct), Constantin Macoveiciuc (casier) și Ioan Berghian, Matei Florian, Gheorghe De-Anna cu Toma Victor (cenzori)²⁶.

Comitetul Executiv era secondat de un **Consiliu al Alianței**, format din 27 persoane²⁷. Alături de aceștia s-a format și un **personal executiv al Alianței**²⁸, angajat permanent²⁹.

²³ S-a împământănit, într-o oarecare măsură, în mediul evanghelic o informație eronată că primul congres a avut loc pe 4 noiembrie 1990. Sursa datei sunt amintirile lui Iosif Țon, preluată și-n alte lucrări (Bogdan Emanuel Răduț, *Culte neoprotestante în statul socialist*, p. 79).

²⁴ Unele surse dau 2000 de delegați cu drept de vot, și 2200 de credincioși. ***, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Cuvântul Adevărului”, Buletinul Cultului Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică, Serie nouă, Anul I, Nr. 11-12, noiembrie-decembrie, 1990, p. 12. Alte surse dau cifra de 5.000 de participanți. Iulian Tătaru, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Îndrumătorul Creștin Baptist”, Organul de presă al Cultului Baptist, Anul XXXVI, Nr. 1-2, ianuarie – februarie, 1991, p. 5.

²⁵ În perioada 1991-1994 cât Paul Negruț a urmat studiile doctorale în Marea Britanie, a fost suplinit de Vasile A. Taloș. Corespondență electronică Vasile Alexandru Taloș – Bogdan Emanuel Răduț, 22.01.2015

²⁶ AAER, Proces Verbal încheiat în urma primului Congres al Alianței Evanghelice din România, 22 octombrie 1990, București, f. 1.

²⁷ Din 2006 va fi format din 21 persoane. Pentru membrii Consiliului vezi *Congresele Alianței*, din prezenta lucrare.

În prima zi a Congresului au luat cuvântul Vasile Taloș, Emil Bulgăr, Silviu Cioată, Traian Grec, Iosif Țon, Cristian Roske și Romi Mocanu.

Au fost prezente și oficialități, din țară și străinătate. Prof. dr. Gheorghe Vlăduțescu³⁰ a subliniat ideea de libertate a vieții religioase în România. Poetul Ioan Alexandru³¹ a subliniat că „Isus Cristos este faptul unității tuturor creștinilor”³², primind aplauzele auditoriului.

În ziua de 20 octombrie, o delegație formată din Vasile Taloș (președinte provizoriu al Alianței), Samuel Kamaleson (vicepreședinte World Vision), David Howard (președinte Alianța Evanghelică Mondială), Jonathan Atkin (parlamentar britanic), Traian Grec (președinte Cultul Baptist), Emil Bulgăr (președinte Cultul Penticostal), Silviu Cioată (președinte Cultul Creștin după Evanghelie), Paul Negruț (președinte ales al Alianței) și Iosif Țon (director Societatea Misionară Română) a mers în audiență la Președintele României, Ion Iliescu, căruia i-a înmănat emblema Alianței, iar Iosif Țon i-a dăruit o Biblie de lux³³.

²⁸ AAER, Proces Verbal încheiat în ședința ordinară a Comitetului A.E.R., 20 noiembrie 1990, București, f. 1

²⁹ Biroul executiv a funcționat cu salariați până în 2007, sub următoarea formă: director executiv: Ioan Peia (1990-1997); secretar executiv: Ioan Achim (1990-1994), Cristian Titirișcă (1995-2007), Dumitru Iacob (1990-2007); șef depozit: Viorel Silvestru (1990-1991), George Vruță (1991-1994), Mironică Teodor (1994-2001); secretariat: Mariana Cristea (1990-1992), Mariana Zburătură (1992-2001); contabilitate: Fabiola Bogățean (1992 - 2001), Corneliu Livanu (1997-2001). Datele au fost stabilite în colaborare cu Ioan Peia și Cristian Titirișcă, cărora le mulțumesc.

³⁰ Gheorghe Vlăduțescu, Secretar de Stat pentru Culte (1990-1995).

³¹ Ioan Alexandru (1941-2000), președintele Comitetului Român pentru Solidaritatea Creștină Internațională și membru (atât ca deputat cât și ca senator) în Parlamentul României .

³² ***, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, p. 12

³³ Iulian Tătaru, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, pp. 6-7; ***, *Întâlnirea Președintelui țării cu delegația Congresului Alianței Evanghelice din*

Drept răspuns, Președintele României Ion Iliescu, a transmis, prin consilierul prezidențial Victor Opaschi, un mesaj Congresului, care a fost citit în ultima seară:

Mă adresez dumneavoastră, tuturor participanților la primul Congres al Alianței Evanghelice din România și îmi exprim cu acest prilej satisfacția pentru înființarea noii organizații creștine care, prin activitatea tuturor membrilor săi, poate contribui alături de celelalte biserici din țara noastră, la renașterea morală a neamului nostru.

Atitudinea noastră față de Biserică nu este conjuncturală, ci principială, reflectând dorința de constituire a unei democrații adevărate.

Constituirea Alianței Evanghelice din România oferă un exemplu concret al dreptului și libertății de conștiință și asociere asigurate de statul nostru.

În condițiile noi în care se desfășoară întreaga viață economică și socială din România, de asigurare și garantare a libertății de credință, consider că tuturor bisericilor din țara noastră, indiferent de numărul de credincioși, de confesiune ori de apartenență etnică, le revine un rol deosebit în refacerea structurii și coeziunii morale și spirituale a poporului nostru.

Exprimând mulțumiri tuturor oaspeților de peste hotare care au participat la acest Congres, îi rog să fie mesageri fideli ai celor văzute și trăite în România și ai dorinței noastre de colaborare sinceră și deschisă cu toate țările.³⁴

De asemenea, în cadrul Congresului au fost adoptate cinci moțiuni și o proclamație, toate semnate de președintele de zi Vasile Talos³⁵.

România, în „Cuvântul Adevărului”, Serie nouă, Anul I, Nr. 11-12, noiembrie – decembrie, 1990, p. 17.

³⁴ ***, *Mesaful Președintelui României Domnul Ion Iliescu adresat Congresului Alianței Evanghelice din România*, în „Reforma Evanghelică”, Revista Alianței Evanghelice din România, Anul I, Nr. 1, ianuarie, 1991, p. 5.

³⁵ Iulian Tătaru, *Primul Congres al Alianței Evanghelice Române. Festivitatea de deschidere*, în „Îndrumătorul Creștin Baptist”, Anul XXXV, Nr. 8-9, octombrie – noiembrie, 1990, pp. 6-7; ***, *Proclamație*, în „Reforma Evanghelică”, p. 6.

Mesajele evanghelistice principale, în fiecare seară, au fost aduse de Samuel Kamaleson. Acesta este considerat „părintele spiritual al Alianței Evanghelice din România”³⁶ și omul „folosit de Domnul pentru zidirea unității frățești în România”³⁷.

După Congres, Alianța a început câteva proiecte de anvergură:

1) *Filmul Isus*, împreună cu Campus Crusade for Crist. A debutat în decembrie 1991 și a avut 25 de lucrători cu normă întreagă. A fost derulat de Alianță până în august 1997, însumând 19.457 de ore de film, 1.235.000 de telespectatori, 7.370 de voluntari, 119.000 de cursanți la studiile biblice din care 42.700 le-au finalizat. Urmarea proiectului a fost înființarea a peste 200 de noi biserici. În cadrul proiectului au fost tipărite 30 de broșuri și manuale de studiu, într-un tiraj de peste 2.500.000 de exemplare. Proiectul a fost preluat din 1997 de nou înființata organizație Alege Viața.

2) Difuzarea animațiilor *Cartea Cărților* și *Casa Zburătoare*, la Televiziunea Română, în parteneriat cu Christian Broadcasting Network. S-a derulat în perioada decembrie 1991 – iulie 1992, însumând 104 episoade. S-au primit de la copii cca. 1.300.000 de scrisori, și s-a răspuns prin cca. 3.300.000 de scrisori. S-au distribuit, în urma solicitării, 1.760.000 de broșuri și studii biblice, 70.000 de exemplare din Noul Testament, 100.000 exemplare din Evangheliile și 20.000 de Biblie, pe perioada decembrie 1991-martie 1995. Pentru acest efort însemnat au lucrat cu normă întreagă mai multe persoane: 72 (decembrie 1991 - octombrie 1992), 56 (noiembrie 1992 - octombrie 1994), 24 (noiembrie 1994 - martie 1995). Bugetul total al proiectului a depășit 2 milioane de dolari.

3) Tipărirea a 100.000 de Biblii, cu 190.000 de dolari, între februarie 1993 – aprilie 1995. De asemenea, s-au tipărit 200.000 de

³⁶ Corespondență electronică Vasile Alexandru Talos – Bogdan Emanuel Răduț, 26 iulie 2014.

³⁷ Corespondență electronică Ioan Peia – Bogdan Emanuel Răduț, 26 iulie 2014.

exemplare din Noul Testament, 150.000 de Evanghelii după Ioan, 230.000 de Evanghelii după Luca și 100.000 de exemplare din cartea *Moartea unui Guru* de Rabi Maharaj³⁸. S-a dorit imprimarea a 1.000.000 de Biblii, și ca urmare a fost înființată Liga Bibliei (The Bible League), în mai 1993.

4) Proiectul agricol, începând cu septembrie 1991. Acesta presupunea acordarea de credite pentru tractoare și unelte agricole, de care au beneficiat 70 de agricultori. Fondurile proveneau din Suedia și se dădeau pe o perioadă de 5 ani. De asemenea, mai mult de 100 de fermieri au beneficiat de unelte agricole și camioane second hand din Suedia. A fost o experiență interesantă de conlucrare a cultelor în Alianță.

5) În același timp au început evanghelizări în toată țara (trei fiind majore, cu Luis Palau din SUA, Aril Evardsen din Norvegia și David Yonggi Cho din Coreea de Sud). Acest lucru s-a datorat și faptului că anii '90 au fost caracterizați de o infuzie masivă de capital extern pentru proiectele Alianței.

6) Alianța a ajutat material și financiar spitale (echipamente medicale, medicamente, haine, ș.a.) și familii nevoiașe (alimente, medicamente, haine, ș.a.).

7) Au fost organizate șase conferințe pastorale cu Samuel Kamaleson, la care au participat 2.100 de slujitori³⁹.

Alături de aceste proiecte, Alianța a editat și distribuit și publicații proprii, cum au fost: *Reforma Evanghelică* (revistă) și *Buletin Informativ* (compus din două pagini format mare).

Încă de la fondarea ei, Alianța și-a dorit un post de radio și unul de televiziune, pentru răspândirea Evangheliei. Chiar la

³⁸ În același timp, din partea Societății Misionare Române au mai fost distribuite prin Alianță cărți de consistentă factură teologică, pentru acele vremuri, ca: *Credința adevărată* (Iosif Țon), *Creștinismul redus la esențe* (C.S. Lewis), *Evanghelia după Isus* (John MacArthur jr.) ș.a.

³⁹ Datele statistice au fost puse la dispoziția autorului de Ioan Peia, căruia îi mulțumesc.

întâlnirea cu președintele Ion Iliescu, reprezentanții Alianței au lansat această doleanță⁴⁰. Nu s-a primit un răspuns favorabil, datorită condițiilor de atunci. În ceea ce privește televiziunea, au existat câteva acțiuni la Televiziunea Română, amintite anterior. Iar în ceea ce privește radioul, parcursul istoric a fost diferit. Pornind totuși de la această dorință, în 12 martie 1992 s-a lansat Radio Vocea Evangheliei (RVE)⁴¹, cu primele posturi în Suceava (1993), București (1994) și Sibiu (1994)⁴². RVE este deținut de cele trei culte evanghelice (baptist, creștin după Evanghelie și pentecostal) și condus de Adunarea Generală a Acționarilor (AGA), formată din reprezentanții acestora.

În 7-9 octombrie 1994 a avut loc al doilea Congres al Alianței, la Sala Palatului, sub motto-ul: „**Evanghelia – Puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede**” (Romani 1:16). Participanții s-au ridicat la cca. 5000 de persoane, care au avut poziții diferite față de Congres, unii susținând că acesta „nu s-a ridicat la nivelul celui dintâi”⁴³, iar alții, că în timpul celor trei zile de Congres „s-a simțit o atmosferă frățească de înțelegere reciprocă, mai evidentă decât cu patru ani în urmă”⁴⁴.

⁴⁰ Samuil, Mitra, *Interviu cu Paul Negruț, președintele Alianței Evanghelice Române*, în „Mesaj Evanghelic”, revistă editată de Societatea Penticostală de Misiune Creștină din România, Nr. 3, decembrie, 1990, pp. 16-17.

⁴¹ Se împlinea astfel și-o viziune a pastorului Liviu Olah, că va veni vremea când Evanghelia se va predica pe stadioane, la radio și tv. Vezi Octavian Baban, *Liviu Olah - obituary*, pe <https://babanbits.wordpress.com/2008/07/11/liviu-olah-obituary/>, accesat 01.09.2015.

⁴² Cristi Pavel, *Aniversare RVE – 20 de ani*, în „Calea Credinței”, Nr. 395-396, iunie-august, 2014, pp. 20-21.

⁴³ *** , *Sala Palatului a găzduit din nou Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Creștinul Azi”, Revista Bisericilor Creștine Baptiste din România, Anul III, Nr. 36, noiembrie, 1994, p. 20.

⁴⁴ *** , *Congresul A.E.R.*, în „Calea Credinței”, Revista Cultului Creștin după Evanghelie, Nr. 6, noiembrie-decembrie, 1994, p. 27.

Au luat cuvântul mai multe oficialități din partea statului, precum și oaspeți din țară și străinătate. Pentru că poetul Ioan Alexandru a lipsit din pricina bolii, Emil Bulgăr a îndemnat asistența la o rugăciune pentru acesta, care a avut loc atunci.

În prima seară, mesajul evanghelic principal l-a avut Samuel Kamaleson, vicepreședinte World Vision, organizație care a fost și „principalul sponsor al Congresului”⁴⁵. În cea de-a doua seară a predicat Richard Wurmbbrand, cu un mesaj emoționant.

Congresul s-a încheiat duminică dimineața, prezentându-se **noua conducere a Alianței**: Emil Bulgăr (președinte), Silviu Cioată (vicepreședinte), Ovidiu Bulzan (secretar general), Petre Miu (secretar adjunct), Nicolae Danciu (casier central) și Constantin Tudose (membru supleant)⁴⁶.

În cuvântul său, Emil Bulgăr a arătat trei direcții în care dorea să se dezvolte Alianța în mandatul său: evanghelizarea României, apărarea drepturilor și libertăților credincioșilor români și unitate în diversitate.

În încheiere, Samuel Kamaleson a avut un nou mesaj evanghelic⁴⁷.

După Congres, Alianța a organizat o conferință pastorală la Sinaia (octombrie 1994) și una pentru romi la București (octombrie 1994). Ambele l-au avut drept vorbitor pe Samuel Kamaleson⁴⁸.

S-a continuat proiectul cu *Filmul Isus*. În 1997, Alianța a organizat un festival pentru copii, în colaborare cu Asociația Billy Graham. În colaborare cu CBN s-a difuzat filmul *Mărturii* la

⁴⁵ ***, *Sala Palatului a găzduit din nou Congresul Alianței Evanghelice din România*, p. 20

⁴⁶ AAER, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, Sala Palatului, 09 octombrie 1994, ff. 1-2.

⁴⁷ ***, *Cel de-al doilea Congres al Alianței Evanghelice din România*, în „Cuvântul Adevărului”, Serie nouă, Anul V, Nr. 11, Noiembrie 1994, p. 6.

⁴⁸ ***, *Din activitatea Alianței Evanghelice Române*, în „Calea Credinței”, Nr. 6, noiembrie-decembrie, 1994, p. 28.

Televiziunea Română. Alte proiecte au mai fost cel cu distribuirea de semințe agricole, și Marșul pentru Isus⁴⁹.

De asemenea au apărut noi posturi Radio Vocea Evangheliei: Cluj-Napoca (1995), Oradea (1995) și Timișoara (1996)⁵⁰.

Cel de-al treilea Congres a avut loc în **30-31 octombrie 1998** la **Palatul Copiilor din București**, unde au participat cca. 300 de persoane. Semnificativ la acest congres a fost adoptarea unui nou Statut al Alianței⁵¹.

Lucrările Congresului s-au desfășurat atât în plen, cât și pe secțiunile comisiilor Alianței.

Noul Executiv ales a fost format din: David Ciucur (președinte), Paul Negruț (vicepreședinte), Emil Bulgăr (secretar general), Virgil Achihai, Cristian Roske și Ioan Peia (membri)⁵².

Începând cu acest congres, Biserica Evanghelică Română nu mai face parte din Alianță.

David Ciucur, ca președinte, a rostit un mesaj cu titlul „Pace și unitate în dragoste și adevăr”. Încheierea Congresului s-a făcut cu un mesaj evanghelistic susținut de Mircea Cioată, iar întreaga audiență a cântat la final „Leagă-ne Doamne, pe toți împreună”⁵³.

În acest mandat, s-au continuat colaborările cu Alege Viața. O.C. Internațional, ș.a. S-au realizat acțiuni de evanghelizare cu

⁴⁹ AAER, Proces verbal al Congresului Alianței Evanghelice din România, 31 octombrie 1998, București, f. 2.

⁵⁰ Cristi Pavel, *Aniversare RVE*, p. 21.

⁵¹ Vezi anexa III.

⁵² AAER, Proces verbal al Congresului Alianței Evanghelice din România, 31 octombrie 1998, București, f. 1.

⁵³ Cristian Vasile Roske, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Cuvântul Adevărului”, Seria II, Anul IX, Nr. 11-12, noiembrie – decembrie, 1998, p. 27.

Dan Owens, de la Asociația „Luis Palau”. În noiembrie 2001 a avut loc la Sinaia conferința „Evanghelia pentru Mileniul trei”⁵⁴.

Congresul al patrulea a avut loc în **25-26 octombrie 2002** la **Biserica Creștină după Evanghelie „Antiohia” București**⁵⁵. Au participat 178 de delegați ai cultelor membre⁵⁶.

În urma congresului, **noul Executiv** a fost compus din: Paul Negruț (președinte), Moise Ardelean (vicepreședinte), Mircea Cioată (secretar general), Ioan Gurău, Virgil Achihai și Onisim Mladin (membri)⁵⁷.

Congresul s-a încheiat cu o evanghelizare la Sala Palatului, unde au participat cca. 3.000 persoane, și un cor cu peste 200 de persoane din toate cultele membre ale Alianței⁵⁸. Mesajul evanghelistic a fost ținut de Vasile Taloș⁵⁹.

În timpul noii conduceri s-a renunțat la proiecte vechi ale Alianței „considerându-le de competența cultelor evanghelice”⁶⁰. Alianța a făcut diverse observații și în legătură cu Legea Cultelor, care era în dezbatere în acel timp⁶¹.

S-a continuat răspândirea Radio Vocea Evangheliei, prin înființarea de posturi locale la Brașov (2003) și Constanța (2005)⁶².

⁵⁴ AAER, Proces verbal al celui de-al patrulea Congres al Alianței Evanghelice din România, 26 octombrie 2002, București, f. 1.

⁵⁵ ***, *La București a avut loc al IV-lea Congres al Alianței Evanghelice din România*, în „Creștinul Azi”, Nr. 4, 2002, p. 11.

⁵⁶ AAER, Proces verbal al celui de-al patrulea Congres al Alianței Evanghelice din România, 26 octombrie 2002, București, f. 1.

⁵⁷ *Ibidem*, ff. 2-3.

⁵⁸ ***, *Congresul Alianței Evanghelice*, în „Cuvântul Adevărului”, Seria II, Anul XIII, Nr. 11, noiembrie, 2002, p. 17.

⁵⁹ ***, *La București a avut loc al IV-lea Congres al Alianței Evanghelice din România*, p. 11.

⁶⁰ AAER, Proces verbal al Congresului Alianței Evanghelice din România întrunit în data de 22-23 septembrie 2006, f. 1.

⁶¹ *Ibidem*.

⁶² Cristi Pavel, *Aniversare RVE*, p. 21.

Congresul al cincilea, a avut loc la Universitatea Emanuel Oradea, în 22-23 septembrie 2006.

Congresul a fost precedat de o conferință a Alianței pentru lucrători, cu tema: *Unitatea dintre Biserică și Familie*, la care au participat cca. 100 de persoane, între 19-22 septembrie. Mesajele în cadrul conferinței au fost ținute de Scott Brawn, Voddie Baucham și Steve Breagy, din Statele Unite⁶³.

După conferință a urmat Congresul Alianței, unde au participat 130 de delegați din cele trei culte membre⁶⁴.

S-a ales o **nouă conducere a Alianței**, formată din: Moise Ardelean (președinte), Mircea Cioată (vicepreședinte), Paul Negruț (secretar general), Constantin Tudose (secretar general adjunct), Virgil Achihai, Ioan Gurău și Onisim Mladin (membri)⁶⁵.

În ianuarie 2007 s-a operat o modificare la nivelul președinției Alianței. Aceasta aparținând Cultului Penticostal, Consiliul Bisericesc al Cultului îl numește pe Ioan Moldovan, vicepreședinte al cultului, în funcția de președinte al Alianței, înlocuindu-l pe Moise Ardelean⁶⁶.

În aprilie 2008 Constantin Tudose, reprezentant al unei grupări Oastea Domnului din Galați, ce ocupa poziția de secretar general adjunct, a trecut în veșnicie. De atunci gruparea nu a mai făcut parte din Alianța Evanghelică, desființându-se și poziția ocupată de aceștia. Începând cu acest an, din cadrul Alianței nu fac parte decât bapțiștii, creștinii după Evanghelie și penticostalii.

⁶³ Cătălin Ardelean, *Conferință A.E.R. la Oradea. Unitatea dintre biserică și familie*, în „Creștinul Azi”, Nr. 4-5, 2006, p. 31.

⁶⁴ Idem, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Creștinul Azi”, Nr. 4-5, 2006, p. 31.

⁶⁵ AAER, Proces verbal al Congresului Alianței Evanghelice din România întrunit în data de 22-23 septembrie 2006, f. 1.

⁶⁶ Romu Mocan, *Întrunirea Consiliului Bisericesc*, în „Cuvântul Adevărului”, Seria II, Anul XVIII, Nr. 2, februarie, 2007, p. 2.

În perioada aceasta un eveniment notabil a fost Festivalul Speranței de la Timișoara cu Franklin Graham (4-6 iulie 2008), ce a fost văzut ca un eveniment evanghelistic de mare anvergură. S-a început organizarea Olimpiadei de Religie a Alianței. A fost înființat un nou post local al Radio Vocea Evangheliei la Hunedoara (2009)⁶⁷.

În **03-04 iunie 2011** a avut loc cel de-al șaselea **Congres**. Gazda acestuia a fost **Biserica Penticostală „Speranța” Oradea**.

Executivul, începând din acest an, este format din: Virgil Achihai (președinte), Otniel Ioan Bunaciu (vicepreședinte), Ioan Gurău (secretar general), Moise Ardelean, Ioan Moldovan, Paul Negruț, Ionel Tuțac, Dan Mitrea și Pavel Chirițescu (membri)⁶⁸.

La acest Congres s-a dezbătut și s-a votat un nou Statut al Alianței Evanghelice⁶⁹.

În timpul trecut de la Congres, Alianța a organizat Conferința cu John Piper la București (2012), Conferința Lucrătorilor Evanghelicilor din România și Europa de Est la București (2013) și Olimpiada de religie pentru gimnaziu și liceu (2011-prezent⁷⁰) în colaborare cu Ministerul Educației, precum și traducerea și distribuirea programului de rugăciune al Alianței Evanghelice Europene (2004-prezent)⁷¹.

În anul 2014, Alianța a desfășurat mai multe evenimente: întâlnirea cu ServingHIM și Coaliția Evanghelică (februarie); eveniment comun cu PIM România (martie); realizarea, împreună cu Biserica Baptistă „Harul” din București, a unui sondaj privind

⁶⁷ AAER, Proces verbal al Congresului Alianței Evanghelice, Oradea, 3-4 iunie 2011, f. 2.

⁶⁸ Cristian Titirișcă, *Congresul Alianței Evanghelice din România*, în „Calea Credinței”, nr. 375-376, mai-iulie, 2011, p. 19.

⁶⁹ Vezi Anexa IV.

⁷⁰ 2011 – Oradea, 2012 – Lugoj, 2013 – Iași, 2014 – Suceava, 2015 – Arad.

⁷¹ Date puse la dispoziție de Secretariatul Alianței Evanghelice din România.

importanța Sfintei Scripturi în viața românului care se consideră credincios, în trei locații diferite din sectorul 3 București (iunie); Conferința reprezentanților pentru misiune ai Alianței Evanghelice Europene și European Evangelical Mission Association (noiembrie); sărbătoare pentru copii împreună cu capelanul armatei Gabriel Ghiorghiaș (decembrie)⁷².

Ca proiecte pe 2015, Alianța desfășoară două conferințe: Creșterea Bisericii, cu David Shibley, ținută la Mamaia și-n cooperare cu ServingHim și Global Advance (septembrie) și o conferință cu Josh McDowell la București (decembrie).

În calitate de președinte al Alianței, Virgil Achihai a desfășurat o intensă activitate, prin întâlniri cu personalități ale mediului religios, politic sau academic: Derek Hill (British and Foreign Bible Society), Dr. Thomas Schirrmacher (International Institute for Religious Freedom), David I. Jones (Luis Palau Association, Vice President of Corporate Affairs, CFO), Gene Duckro (ServingHIM), Brian C Stiller (Global Ambassador WEA), Dominique M.L. Donzelot (Finance and Business Operation - United Bible Societies), Gregory W. Hamilton (President Northwest Religious Liberty Association), Darlene McLean (Executive Director - Christian Embassy - Canada), Maria Monica Gubernat (Secretar de Stat), George și Drena Verwer (Special Projects Ministries), Dong-Ho Ham (President - 2e Plasma Inc.), Bert de Ruitter (Consultant Christian-Muslim Relations - OM Europe), Mark Datson (International Manager Operation Christmas Child - Samaritan's Purse), Rev. Bertil Ekstrom (Ph.D.- Executive Director - WEA), Wolfgang Busing (Chairman EEMA), Joel Huyser (Director of Transformational Networks - Christian Reformed World Missions), Ștefan Bratosin (Universite Paul-Valery Montpellier 3), Neville George Callam (Secretar General - Baptist World Alliance)⁷³.

⁷² *Ibidem.*

⁷³ *Ibidem.*

De asemenea, a participat la înființarea Alianței Evanghelice a românilor din America de Nord și Canada (iunie 2011), simpozioane (Institutul Teologic Baptist și Institutul Teologic Penticostal), Congresul Federației Baptiste Europene de la București (noiembrie 2014), turneul Corului Bisericilor Baptiste Ucrainiene din Cernăuți în județul Suceava (februarie-martie 2014), Conferințele pentru libertate religioasă, organizate de Asociația Conștiință și Libertate și Camera Deputaților (2012-2014)⁷⁴.

Extras din cartea *Alianța Evanghelică din România. Istorice și documente* - Bogdan Emanuel Răduț, Editura Sitech, Craiova, 2015

⁷⁴ *Ibidem.*